

Všetkým záujemcom

V Bratislave 07.12.2022

Vec

„Služby v oblasti nakladania s komunálnymi odpadmi“ – vysvetlenie č. 1

Na základe žiadosti o vysvetlenie od záujemcu, poskytujeme nasledovné vysvetlenie k zákazke „Služby v oblasti nakladania s komunálnymi odpadmi“, uverejnenej vo vestníku VO č. 252/2022 zo dňa 28.11.2022 pod č. 48607 -MSS, v Európskom vestníku pod č. 2022/S 228-656460 zo dňa 25.11.2022.

Otázka č. 1

Môže verejný obstarávateľ uviesť prečo nie je pre splnenie podmienky účasti podľa § 34 ods. 1 písm. h) zákona o verejnom obstarávaní postačujúci certifikát podľa normy ISO 14 001?

Odpoveď č. 1

Uvedenú problematiku vysvetľuje metodické usmernenie úradu č. 10330-5000/2019 zo dňa 9. 8. 2019, v zmysle ktorého je možné konštatovať, že na udelenie certifikátu EMAS je potrebné splniť ešte dodatočné požiadavky, aj keď daný subjekt už disponuje certifikátom ISO 14001. Cit.: „*Úrad v zmysle uvedeného konštatuje, že certifikát ISO 14001 obsahuje prvky, ktoré v sebe zahŕňa aj certifikát EMAS, avšak certifikát EMAS obsahuje ešte dodatočné požiadavky, ktoré nie sú zahrnuté v certifikáte ISO 14001. To znamená, že certifikáty nie sú rovnocenné, a teda ISO 14001 nepostačuje na splnenie predmetnej podmienky účasti. Uvedené vyplýva aj z verejne dostupných zdrojov uverejnených na webovom sídle Slovenskej agentúry životného prostredia, (orgánom príslušným na zabezpečenie činnosti procesu registrácie, predĺženia registrácie, dočasného pozastavenia registrácie, zrušenie pozastavenia registrácie a vymazania organizácie z registra organizácií začlenených do schémy pre environmentálne manažérstvo a audit (EMAS) v súlade s požiadavkami nariadenia EP a R (ES) č. 1221/2009, rozhodnutia Komisie č. 832/2011 a zákona č. 351/2012 Z. z.).*“

Otázka č. 2

V čom očakáva verejný obstarávateľ prínos vo vzťahu k plneniu predmetu zákazky, oproti doterajšiemu spôsobu plnenia predmetu zákazky, ak bude možné podmienku účasti podľa § 34 ods. 1 písm. h) zákona o verejnom obstarávaní splniť certifikátom EMAS, resp. inými ekvivalentnými spôsobmi, nie však certifikátom podľa normy ISO 14 001?

Odpoveď č. 2

Okrem požiadaviek medzinárodnej normy EN ISO 14001 je schéma EMAS doplnená niekoľkými prvkami navyše. Vyššia kvalita EMAS spočíva v:

- prísnejších požiadavkách na meranie, hodnotenie a sústavné zlepšovanie environmentálneho správania;
- dodržiavaní záväzných požiadaviek pod dohľadom verejných orgánov;
- silnom zapojení zamestnancov;
- hlavných ukazovateľoch environmentálneho správania, ktoré zabezpečujú viacročné porovnanie v rámci a medzi organizáciami;
- poskytovaní informácií verejnosti cez validované environmentálne vyhlásenie;

- registrácii prostredníctvom príslušného orgánu, na základe úspešného overenia akreditovaným/licencovaným environmentálnym overovateľom.

Schéma EMAS je navrhnutá tak, aby pomáhala organizáciám zlepšovať ich environmentálne správanie za súčasného zvyšovania ich konkurencieschopnosti, napríklad cez efektívnejšie využívanie zdrojov. Viac informácií je možné získať na <https://www.emas.sk/co-je-to-emas-2/>

Otázka č. 3

Môže verejný obstarávateľ uviesť, čo bude považovať za validované environmentálne vyhlásenie alebo za iné rovnocenné dôkazy?

Odpoveď č. 3

Uvedené bude posudzovať komisia, a teda túto otázku neprináleží momentálne riešiť verejnému obstarávateľovi. Pri stanovení predmetnej podmienky účasti sa uvádza potenciálnym uchádzačom alternatívy, na základe ktorých možno danú podmienku účasti splniť, teda nie len predložením certifikátu EMAS. Tak ako sme uviedli vyššie podrobnejšie informácie je možné získať na <https://www.emas.sk/co-je-to-emas-2/> .

Otázka č. 4:

Môže verejný obstarávateľ explicitne uviesť aké opatrenia vo vzťahu k environmentálnemu manažmentu požaduje, keďže zo súťažných podkladov a ani z oznámenia o vyhlásení verejného obstarávania žiadne nevyplývajú?

Odpoveď č. 4

Verejný obstarávateľ ponechal na potenciálnych uchádzačoch akým spôsobom preukážu podmienku účasti podľa § 34 ods. 1 písm. h) v nadväznosti na § 36 zákona o verejnom obstarávaní a to uvedením opatrení environmentálneho manažérstva, ktoré použije pri plnení zmluvy, ktorá bude výsledkom verejného obstarávania, pričom tieto opatrenia musia zabezpečovať úroveň ochrany životného prostredia zodpovedajúcu úrovni, ktorú zabezpečuje schéma Európskej únie pre environmentálne manažérstvo a audit (Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1221/2009 z 25. novembra 2009 o dobrovoľnej účasti organizácií v schéme Spoločenstva pre environmentálne manažérstvo a audit (EMAS), ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 761/2001 a rozhodnutia Komisie 2001/681/ES a 2006/193/ES (Ú.v.EÚ L342, 22.12.2009) v platnom znení), resp. registrácia v tejto schéme, na ktorú schému týmto verejný obstarávateľ v súlade s ustanovením § 36 ZVO odkazuje. Ako je vyššie uvedené, je v kompetencii potenciálnych uchádzačov vybrať si spôsob preukázania danej podmienky účasti .

Otázka č. 5:

Preveril si verejný obstarávateľ databázu <https://www.emas.sk/register-emas-v-sr/> organizácií registrovaných v Schéme pre environmentálne manažérstvo a audit (EMAS) so sídlom v Slovenskej republike? Z uvedenej databázy, okrem iného vyplýva, že zrejme jedinou spoločnosťou pôsobiaceou primárne v oblasti odpadového hospodárstva, ktorá je registrovaná v Schéme pre environmentálne manažérstvo a audit (EMAS) je spoločnosť Brantner Gemer s. r. o. Uvedené môže objektívne vzbudzovať podozrenie, že uplatnenie tejto podmienky nemá za cieľ dosiahnuť poskytovanie služieb vo vyššom štandarde ale eliminovať účasť iných hospodárskych subjektov spôsobilých riadne plniť predmet zákazky a tým znemožniť otvorenú hospodársku súťaž.

Odpoveď č. 5

Verejný obstarávateľ požaduje predloženie certifikátu EMAS, resp. registráciu v schéme EMAS, prípadne validované environmentálne vyhlásenie alebo iné rovnocenné dôkazy. Verejný obstarávateľ teda na splnenie uvedenej podmienky účasti uvádza potenciálnym uchádzačom alternatívy, na základe ktorých možno danú podmienku účasti splniť. Pri danej podmienke účasti sa teda verejný obstarávateľ neobmedzil len na predloženie certifikátu EMAS. V tejto súvislosti poukazujeme na metodické

usmernenie č. 10330-5000/2019 zo dňa 9. 8. 2019, v ktorom sa uvádza, cit.: „(...) K Vášmu tvrdeniu, že požiadavka na predloženie certifikátu EMAS by mohla byť považovaná za diskriminačnú požiadavku za účelom obmedzenia hospodárskej súťaže, nakoľko tento certifikát má na Slovensku menší počet hospodárskych subjektov, úrad uvádza, že vzhľadom na to, že EMAS vychádza z Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady č. 1221/2009 o dobrovoľnej účasti organizácií v schéme Spoločenstva pre environmentálne manažérstvo a audit (EMAS), je schémou oficiálne uznanou a otvorenou pre všetky sektory hospodárstva a všetky typy organizácií verejného i súkromného sektora, ktoré hľadajú spôsob ako zdokonaľiť svoje environmentálne správanie, t. j. každá organizácia má k certifikácii prístup, jej vyžadovanie vo všeobecnosti diskriminačné nie je (<https://www.emas.sk/kto-sa-moze-zapojit-do-schemy-emas-2/>).“

Tým, že verejný obstarávateľ požaduje predloženie certifikátu EMAS, resp. doklad preukazujúci registráciu v schéme EMAS, prípadne validované environmentálne vyhlásenie alebo iné rovnocenné dôkazy vyjadruje požiadavky, resp. vyššie nároky na uchádzača, čím verejný obstarávateľ nepožaduje „minimum“, ale zvyšuje nároky na možných potenciálnych uchádzačov, čo nepredstavuje rozpor so zákonom o verejnom obstarávaní.

Otázka č. 6:

Aký vplyv na kvalitu plnenia zákazky z pohľadu verejného obstarávateľa bude mať skutočnosť, ak uchádzať preukáže splnenie podmienky technickej a odbornej spôsobilosti podľa § 34 ods. 1 písm. h) zákona o verejnom obstarávaní prostredníctvom niektorej osoby podľa § 34 ods. 3 zákona o verejnom obstarávaní uvedenej v registri <https://www.emas.sk/register-emas-v-sr/>, ak takáto osoba nepôsobí v oblasti odpadového hospodárstva?

Odpoveď č. 6

V čom je prínos - vyššia kvalita EMAS sme podrobne uviedli už v odpovedi na otázku č. 2.

Čo sa týka možnosti využitia preukázania splnenia podmienky technickej a odbornej spôsobilosti podľa § 34 ods. 1 písm. h) zákona o verejnom obstarávaní prostredníctvom niektorej osoby podľa § 34 ods. 3 zákona o verejnom obstarávaní uvedenej v registri <https://www.emas.sk/register-emas-v-sr/>, ak takáto osoba nepôsobí v oblasti odpadového hospodárstva, na toto dáva odpoveď samotné znenie § 34 ods. 3 zákona o verejnom obstarávaní, konkrétne cit.: *Osoba, ktorej kapacity majú byť použité na preukázanie technickej spôsobilosti alebo odbornej spôsobilosti, musí preukázať splnenie podmienok účasti týkajúce sa osobného postavenia a nesmú u nej existovať dôvody na vylúčenie podľa § 40 ods. 6 písm. a) až g) a ods. 7, oprávnenie dodávať tovar, uskutočňovať stavebné práce alebo poskytovať službu preukazuje vo vzťahu k tej časti predmetu zákazky alebo koncesie, na ktorú boli kapacity záujemcovi alebo uchádzačovi poskytnuté.*

Verejný obstarávateľ pre upresnenie a jednoznačnosť uvádza, že v prípade predloženia certifikátu EMAS sa vyžaduje pre kategóriu činnosti podľa kódu NACE:

E – dodávka vody; čistenie a odvod odpadových vôd, odpady a služby odstraňovania odpadov, podkategória

- 38.11. zber iného ako nebezpečného odpadu a podkategória
- 38.12 zber nebezpečného odpadu